

การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางนิตยา ปรีชาหาญ

003791

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๔

ศูนย์วิจัยการศึกษาดุสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I15940383

THE SUPERVISORY MANAGEMENT IN ELEMENTARY SCHOOLS OF
BANGKOK METROPOLIS ADMINISTRATION

Mrs. Nitaya Preechaharn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดการนิเทศการศึกษารายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย

นางนิตยา ปรีชาหาญ

ภาควิชา

บริหาร การ ศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยมหิดล
เป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประวิทย์ มุขนาค

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประวิทย์ มุขนาค)

คณะกรรมการ สอนวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ทัศนิตเมธ ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ทัศนิตเมธ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

นายพล วัฒนโยธิน กรรมการ

(นายพล วัฒนโยธิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต นางนิตยา ปรีชาหาญ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

ภาควิชา บริหาร การ ศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๓

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด กรุงเทพมหานคร
๒. เพื่อศึกษาโครงการและกิจกรรมที่ปฏิบัติจริงในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด กรุงเทพมหานคร
๓. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการศึกษา ภายใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร
โรงเรียนและครูปฏิบัติการ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งพวก โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ๑๐๓ โรงเรียน จำนวน
ประชากรทั้งสิ้น ๘๒๔ คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน ๒๐๖ คน และครูปฏิบัติการ
จำนวน ๖๑๘ คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา ๗๐๒ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๘

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่ง เป็น ๒ ตอน คือ
 ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบคำถาม
 ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงและปัญหาในการจัดการศึกษา
 ภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยคำถาม ๔๐ ข้อ โดยแบ่ง
 ออกตามลักษณะการปฏิบัติเป็น ๗ เรื่อง คือ กระบวนการนิเทศการศึกษา การนิเทศการศึกษา
 ในโรงเรียน การนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การส่งเสริมวิชาการ การจัดทำและ
 ใช้สารสนเทศคอมพิวเตอร์ และการประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การอยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ค่าที

(t - test)

สรุปผลการวิจัย

๑. การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
 โดยสรุปแล้ว ผู้บริหารโรงเรียน และครูปฏิบัติการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนได้มีการปฏิบัติ
 อยู่ในระดับปานกลาง และจัดลำดับในการปฏิบัติจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อันดับแรกคือ การจัดทำ
 และใช้สารสนเทศคอมพิวเตอร์ อันดับที่สองคือ การส่งเสริมวิชาการ อันดับที่สามคือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร
 อันดับที่สี่คือ กระบวนการนิเทศการศึกษา อันดับที่ห้าคือ การประเมินผล อันดับที่หกคือ การนิเทศการ
 สอน และอันดับสุดท้ายคือ การนิเทศการศึกษาในโรงเรียน

๒. การปฏิบัติค่านิยมโครงการและกิจกรรมที่ปฏิบัติจริงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 กรุงเทพมหานคร โดยสรุปแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนและครูปฏิบัติการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
 โครงการและกิจกรรมในการปฏิบัติค่านิยมการนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประเมินผล
 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติค่านิยมการส่งเสริมวิชาการ และการจัดทำและใช้สารสนเทศคอมพิวเตอร์
 ผู้บริหารโรงเรียนและครูปฏิบัติการมีความเห็นขัดแย้งกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า มีการ
 ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ครูปฏิบัติการมีความเห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

๓. ปัญหาและอุปสรรค ในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งค่านิยมโครงการและกิจกรรมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูปฏิบัติการ

มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และจ็ลลำดับของปัญหาในการปฏิบัติจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อันดับแรกคือกระบวนการนิเทศการศึกษา อันดับที่สองคือการประเมินผล อันดับที่สาม คือการทำและใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ อันดับที่สุดคือการนิเทศการสอน อันดับสุดท้ายคือกิจกรรมเสริมหลักสูตร อันดับสุดท้ายคือการศึกษาในโรงเรียน และอันดับสุดท้ายคือการส่งเสริมวิชาการ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Supervisory Management in Elementary Schools of
 Bangkok Metropolis Administration

Name Mrs. Nitaya Preechaharn

Advisor Assistant Prof. Valairat Boonswasdi

Department Educational Administration

Academic Year 1980

ABSTRACT

Purposes of the Study

The purpose of this research was threefold, as follows:
firstly, to survey the supervisory management in elementary schools of Bangkok Metropolis administration: **secondly**, to study the programs and the real activities in elementary schools of Bangkok Metropolis: **thirdly**, to survey the problems of supervisory management in elementary schools of Bangkok Metropolis.

Methodology

The sample of the population consisted of school administrators and teachers from the elementary schools of Bangkok Metropolis which was selected by using the stratified random sampling technique. There were 103 schools sampled with a total **sample** of 824; of these, There were 206 school administrators and 618 teachers, 702 questionnaires **85.19** percent of the total distributed received.

The instrument used consisted of two - part questionnaires :
 part one, containing with 4 items, dealt with the status of the population in this survey. Part two, containing 80 items dealt with the real performances and the problems of supervisory management in elementary schools of Bangkok Metropolis with regard to seven points: the supervisory process, the supervisory management in school , the supervisory teaching , the extra curriculum activities , the academic promotion , the producing and using visual aid , and the evaluation

The statistical treatment included percentage , means , standard deviation and t - test.

Conclusion

- I. The administrators and the teachers agreed that there were moderate degree of performance in supervisory management in elementary schools of Bangkok Metropolis and sequenced the performances from the results of the analyses were: the producing and using visual aid is at the first level. The academic promotion is at the second level. The extra curriculum activities is at the third level. The supervisory process is at the fourth level. The evaluation is at the fifth level. The supervisory teaching is at the sixth level. The last level is the supervisory management in school.
2. The programs and the real activities performances in elementary schools of Bangkok Metropolis: it was found that the administrators agreed with the teachers about the supervisory teaching , the extra curriculum activities , and the evaluation , that there were as a moderate degree ; and concerning the tasks of the academic promotion,

the producing using visual aid, the administrators rated these performances as the higher degree, while the teachers rated them as a moderate degree.

3. The problems of the supervisory management in elementary school and the supervisory process and activities : it found that the administrators and the teachers agreed that there were moderate degree of all performances, and sequenced the problems of performances from the results of the analysis were: the supervisory process is at the first level. The evaluation is at the second level. The producing using visual aid is at the third level. The supervisory teaching is at the fourth level. The extra curriculum activities is at the fifth level. The supervisory management in school is at the sixth level. the last level is the academic promotion.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอค ซึ่งคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และครูประจำชั้น ป.๑ - ป.๖ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้ความร่วมมือช่วยดีในการตอบแบบสอบถาม และได้รับการสนับสนุนจากกองวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มอบทุนการวิจัยให้

ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน ที่กล่าวนามมานี้ เป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

นิตยา ปรีชาหาญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ท
บทที่	

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและสภาพปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๐
ขอบเขตของการวิจัย	๑๑
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๑๑
ความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	๑๑
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๓
ลำดับขั้นของการเสนอข้อมูล	๑๔
๒. รายงานหรือเอกสาร การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	๑๕
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	๑๕
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	๑๖
หลักการนิเทศการศึกษา	๒๓
เทคนิคการนิเทศการศึกษา	๒๗
การนิเทศภายในโรงเรียน	๓๓
กระบวนการนิเทศการศึกษภายในโรงเรียน	๓๖
เทคนิคและวิธีการสำหรับการนิเทศการ เรียนการสอนในโรงเรียน ..	๓๘
ครูใหญ่ประถมศึกษากับการนิเทศการศึกษา	๔๐
บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการศึกษา	๔๓

	การวางแผนงานและโครงการนิเทศการศึกษา	๕๘
	กิจกรรมในการนิเทศการศึกษา	๖๗
	ผลวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	๗๐
๓.	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	๗๘
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๗๘
	กลุ่มประชากร	๗๘
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๗๘
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๒
	การสร้างแบบสอบถาม	๘๒
	การทดลองแบบสอบถาม	๘๔
	การรวบรวมข้อมูล	๘๔
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๕
	การหาค่าทางสถิติ	๘๖
๔.	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๘
	สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	๘๘
	การวิเคราะห์การปฏิบัติจริงและปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียน	๙๕
๕.	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๑๓๐
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๓๐
	วิธีดำเนินการวิจัย	๑๓๐
	สรุปผลการวิจัย	๑๓๑
	อภิปรายและข้อเสนอแนะ	๑๓๕
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	๑๓๘
	บรรณานุกรม	๑๔๐
	ภาคผนวก	๑๔๕
	ประวัติการศึกษา	๒๑๘

รายการ ตาราง ประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑.	แสดงจำนวนโรงเรียน จำนวนผู้บริหาร และครูที่เลือก ๗๔ เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร
๒.	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน ๘๕
๓.	กลุ่มประชากรจำแนกตามเพศ ๘๐
๔.	กลุ่มประชากรจำแนกตามอายุ ๘๑
๕.	กลุ่มประชากรจำแนกตามวุฒิการศึกษา ๘๒
๖.	กลุ่มประชากรจำแนกตามอายุ ราชการ ที่ดำรงตำแหน่ง ในขณะนี้ ... ๘๓
๗.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ๘๖ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานกระบวนการนิเทศการศึกษา
๘.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ๑๐๖ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน
๙.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ๑๑๖ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการนิเทศการสอน
๑๐.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ๑๒๕ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร
๑๑.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ... ๑๓๔ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานส่งเสริมวิชาการ
๑๒.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ... ๑๔๔ เกี่ยวกับการจัดทำและใช้สื่อทัศนูปกรณ์
๑๓.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ... ๑๕๔ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการประเมินผล
๑๔.	สรุปเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น . ๑๖๒ เกี่ยวกับการปฏิบัติและปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียน
๑๕.	แสดงลำดับการปฏิบัติและปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษา..... ๑๖๔ ภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กทม.